

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๑/๒๕๕๕

วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยรวมพลัง

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยรวมพลัง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยรวมพลังไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันที่พรรคไทยรวมพลังต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ในวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๕ ในส่วนของการจัดตั้งสาขาพรรค ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ พรรคไทยรวมพลังได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค จำนวน ๔ สาขา ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง คือ

ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๗๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๒ คน ลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๕๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๘ คน ลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๒ ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๓๑/๓๔๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลนาดี อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน พร้อมกับส่งทะเบียนสมาชิกพรรค

เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๕ พรรคไทยรวมพลัง ได้มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค จำนวน ๔ สาขา โดยมีเลขลำดับและที่ตั้งในสถานที่เดียวกันกับที่แจ้งไว้เดิมต่อนายทะเบียน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้ว เห็นว่า ยังไม่ถูกต้องครบถ้วนเอกสารเข้าชื้อช้อนกับเอกสารที่แจ้งไว้เดิมบางส่วน จึงได้ส่งคืนและให้พรรคไทยรวมพลังส่งคำชี้แจงและส่งเอกสารเพิ่มเติม ทั้งให้ส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคและรายชื่อผู้เข้าประชุม ใบสมัครสมาชิกพร้อมเอกสาร และชี้แจงการรับสมาชิกตามข้อบังคับพร้อมเอกสารและให้ส่งทะเบียนสมาชิกพรรคด้วย แต่พรรคไทยรวมพลังไม่ดำเนินการ ทั้งขอเลื่อนเวลาการส่งออกไปและเมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเร่งรัดก็ชี้แจงว่า

ไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคไทยรวมพลังผู้ถูกร้องไม่จัดส่งเอกสาร และคำชี้แจงเพิ่มเติม ไม่มีเอกสารใดที่แสดงให้เห็นว่าได้รับสมาชิกพรรคและการจัดตั้งสาขาพรรคเป็นไปตามข้อบังคับพรรคไทยรวมพลัง พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคไทยรวมพลัง ลำดับ ๑, ๒, ๓ และ ๔ มีผลเท่ากับ ไม่ดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยรวมพลัง

ศาลรัฐธรรมนูญ รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ พร้อมส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยรวมพลังเพื่อยื่นคำชี้แจง

พรรคไทยรวมพลัง ยื่นคำชี้แจงไม่ปฏิเสธข้อกล่าวหา

พิจารณาแล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และ

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิก หรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

...๑๗๑...

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

ดังนั้น เห็นว่าเมื่อตามคำร้องและเอกสารประกอบได้ความว่า หลังจากที่พรรคไทยรวมพลังแจ้งการตั้งสาขาพรรคการเมือง จำนวน ๔ สาขา และการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคให้นายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบ เมื่อเห็นว่าไม่ถูกต้องครบถ้วน และได้สั่งให้พรรคไทยรวมพลังส่งคำชี้แจง พร้อมเอกสารเพิ่มเติมแล้ว พรรคไทยรวมพลังก็ไม่ส่ง

จนเลยระยะเวลาที่ขอเลื่อนไป นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองของพรรคไทยรวมพลังทั้ง ๔ สาขาตามคำร้อง ซึ่งพรรคไทยรวมพลังก็ไม่ปฏิเสธ กรณีจึงฟังได้เป็นยุติตามคำร้องว่า พรรคไทยรวมพลังไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวคือภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการตั้งพรรคไทยรวมพลัง พรรคไทยรวมพลังไม่มีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคไทยรวมพลังได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยรวมพลัง

นายศักดิ์ เตชาชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ